

Rozhovor s mužem ve věku 71 let, absolventem Vyšší odborné školy chemické v Ústí nad Labem

Vím o Vás, že jste poslouchal Rádio Svobodná Evropa. Bavilo Vás to?

Ano, nejvíce mě bavilo, že jsem si mohl vytvářet svůj vlastní názor na dění v tehdejší době a zároveň to bylo dobrodružné, protože se to nesmělo.

Poslouchal jste pravidelně Rádio Svobodná Evropa? Proč?

Nepravidelně, hlavně komentáře k mezinárodní situaci, byly to komentáře z "druhé strany", jiné než mělo Rudé Právo. Nepravidelně jsem poslouchal proto, že mě to zase tak moc nebavilo. Spíše jsem poslouchal rádio Luxemburg, kde se hrály pěkné písně.

Jaký jste měl názor na informace psané v Rudém Právu?

Díky rodičům, kteří odebírali Rudé Právo, jsem se k němu poprvé dostal, utvořil jsem si názor, že je to "Hlásná trouba" komunistické strany a nikdy jsem si ho sám nekoupil. Četl jsem Mladou Frontu a to bylo "béčko" Rudého Práva. Všechny další noviny psaly skoro totéž.

Kteří lidé četli Rudé Právo?

Povinně ho odebírali a četli komunisté a museli ho odebírat vedoucí pracovníci v průmyslu, obchodu, dokonce i lékaři. Samozřejmě také většina úředníků. Zkrátka bylo "největší a nejčtenější".

Byl ve vašem okruhu někdo, kdo věřil všemu, co se píše v Rudém právu? Jací tito lidé byli?

Ano, v mém okruhu byli lidé, kteří věřili všemu, co se píše v Rudém Právu, např. to byl funkcionář v KSČ, což byl obyčejný dělník, nebo lidé, kteří pouze dělají, že tomu věří.

Patřilo Rudé Právo k oblíbeným novinám?

Ano, zvláště na vesnici, tyto noviny byly největšího formátu, při nedostatku toaletního papíru se z nich dalo udělat nejvíce útržků.

Vraťme se k Rádiu Svobodná Evropa, máte s ním spojený nějaký zážitek?

Ano, můj synovec s dalšími spolužáky ji poslouchali, hlavně písničky Karla Kryla. Napsali si do Svobodné Evropy, aby jim jeho písničky poslali. Podepsali se křestními jmény jako žáci pražského gymnázia. STB si dala práci a podle křestních jmen je našli, všichni tři byli vyloučeni z gymnázia. Nebylo jim dovoleno studovat na jiné škole. Můj synovec odešel pracovat na železniční stavitelství a díky dobrému vedoucímu po dvou letech práce dostudoval večerně gymnázium a dostal doporučení na studium Vysoké školy dopravy a spojů v Žilině, kterou úspěšně absolvoval.

Myslíte si, že si trest zasloužil?

Ne, nemyslím si to. Vždyť to bylo naprosto absurdní. Ti kluci vůbec nic neprovedli, jenom se jim líbili písničky Karla Kryla, tak si o ně napsali. Nebylo v tom nic politického, a i kdyby bylo, tak za politický názor se přece nevyhazuje z práce nebo ze studia. To trochu připomíná dobu okupace, kdy se potají poslouchal Londýn. Ti kluci to udělali bez vědomí rodičů, jeden z nich byl dokonce syn komunistického funkcionáře.

Myslíte si, že mu to způsobilo nějaké potíže, co se týče budoucnosti?

Myslím si, že ne. Naopak, zocelilo ho to. Stal se z něho počítačový programátor, který pracuje pro přední světové firmy.